

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

Omiš, 4. prosinca 2017. god.

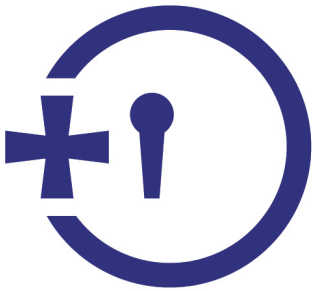
Poštovana gospođa
Kolinda Grabar Kitarović,
predsjednica Republike Hrvatske

Poštovana predsjednice Republike Hrvatske, gospođo Grabar Kitarović,

rado se prisjećamo, Vašeg gostovanja na Završnoj večeri jubilarnog 50. Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, pod Vašim pokroviteljstvom održanog u srpnju prošle, 2016. godine. Na toj ste večeri Redom hrvatskoga pletera pojedinačno odlikovali članove klape Lučica iz Splita, za osobiti doprinos promociji glazbene kulture i klapskoga pjevanja, te njegovanju i očuvanju tradicijskih i pučkih vrijednosti. Također, klapi Ošjak iz Vele Luke uručili ste Povelju Republike Hrvatske za osobite zasluge u promicanju, očuvanju i razvoju glazbene kulture i klapskog pjevanja u Republici Hrvatskoj i svijetu, a povodom 40. obljetnice njena umjetničkog rada i djelovanja.

Nedavno ste pak, prigodom svečanosti dodjele odlikovanja i priznanja na različitim poljima društvenih djelatnosti, održanoj 15. studenoga u Zagrebu, Povelju Republike Hrvatske, među ostalima, uručili i klapi Intrade iz Zadra. FDK Omiš ovim putem iskreno i od srca čestita članovima odlikovane klape, starim prijateljima Omiša, na Povelji koju neupitno zaslužuju, zahvaljujući zajedničkom dugotrajnom i ustrajnom djelovanju na promociji Republike Hrvatske i njene kulture u zemlji i svijetu. Međutim, u obrazloženju uručene Povelje stoji da se ona dodjeljuje za osobite zasluge u besprijekornom glazbenom izričaju, izraženoj sugestivnosti izvođenja pjesama te promociji klapskog pjevanja u Republici Hrvatskoj i u svijetu. Na ovakav tekst obrazloženja, u ime brojnih štovatelja klapskog a capella pjevanja, Festival dalmatinskih klapa, kao najznačajnija kulturna ustanova u Republici Hrvatskoj kada je riječ o očuvanju i razvoju klapskoga pjevanja, dužan je javno se očitovati. Obrazloženje je izazvalo niz reakcija među svim onim klapama i klapskim pjevačima koji baštine i njeguju istinsku klapsku pjesmu te se trude prenijeti je u obliku u kakvom je ona ustanovljena još prvih godina omiškoga Festivala, od strane priznatih hrvatskih glazbenika i muzikologa, a potvrđena uvrštavanjem na popis kulturnih dobara Republike Hrvatske 2008. godine, odnosno na UNESCO-ov popis svjetske nematerijalne kulturne baštine 2012. godine.

Prema kriteriju „besprijekornog glazbenog izričaja“, navedenom u obrazloženju uručene Povelje, cijeli je niz klapa koje su, kao osvajačice najsajnijih odličja na omiškom Festivalu, zaslužile biti u prednosti ispred nagrađene klape. Na svečanosti 15. studenoga, među ostalima,

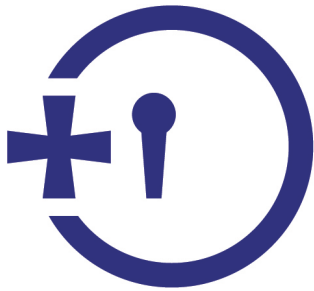
Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

nagrade ste uručili i našim svjetskim prvacima, zlatnim vaterpolistima te svjetskoj i olimpijskoj prvakinja Sandri Perković. U prigodnom govoru istaknuli ste kako nije floskula kad o našim sportašima govorimo kao o veleposlanicima domovine. Analogno tome, smatram da bi najbolji veleposlanici naše domovine i u klapskoj pjesmi trebali biti svjetski prvaci, pobjednici Omiša, budući da je klapama omiški Festival poput svjetskog prvenstva. Klapa koja je nagrađena s Vaše strane jedino je odličje u Omišu, i to ne najsjajnije, u kategoriji za najbolju klapu osvojila još davne 1985. godine, a u istoj kategoriji se ne natječe već 17 godina. Zbog svega su navedenog brojne klape koje iz godine u godinu pohode Omiš u borbi za odličja, zatečene ovakvim obrazloženjem. Kao ogledni primjer navedenog kriterija, klapa koja prva zaslužuje Povelju RH je klapa Trogir, prema mnogima, najbolja klapa svih vremena. Klapa koja je Hrvatsku predstavljala diljem svijeta u najreprezentativnijem svjetlu još u vrijeme prije njene samostalnosti te pjevala u sjedištu UN-a 1992. u New Yorku, na dan primanja Hrvatske u punopravno članstvo najveće međunarodne organizacije.

Vjerujem da se dragi prijatelji iz Intrada neće ljutiti, stoga budimo do kraja iskreni: iako je svoja prva pjevačka iskustva stekla na omiškoj pozornici, njegujući a capella tradicijsko pjevanje, klapa Intrade odavno je napustila Omiš i izvornu klapsku pjesmu, te zaplovila nekim drugim, komercijalnim vodama. Iako im pravo na to nitko ne osporava, sporno, ili u najmanju ruku nespretno sročeno, ispada obrazloženje dodijeljene im Povelje. Takvo kakvo jest, ono zbunjuje javnost i daje pogrešnu sliku o onom što klapska pjesma prema svojoj definiciji jest, a u odnosu na ono što odlikovana „klapa“ danas prezentira. Ono dovodi u pitanje i status klapske pjesme na UNESCO-voj listi svjetske nematerijalne baštine. Članovi bi se nadležnog UNESCO-va odbora s pravom mogli zapitati štiti li i njeguje Hrvatska svoje kulturno blago na pravi način. Napominjem pritom kako bih volio da griješim, pa da sljedeće godine, nakon dugo vremena, klapu Intrade vidimo kao posebne goste jedne od večeri 52. Festivala dalmatinskih klapa, i to u izvođenju iskonske klapske baštine. Poziv vrijedi i za brojne druge sastave koji se predstavljaju kao „klape“, a pritom posve zapostavljaju a capella glazbeni izričaj. Također, vrijedi i za one vokalno-instrumentalne sastave koji, što je još tužnije, nikada nisu ni zapjevali a capella, a predstavljajući se kao „klape“ obmanjuju cjelokupnu javnost. Takvima, nažalost, ponajviše iz neznanja, ali i zbog komercijalnih interesa, često u prilog idu i brojni mediji.

Prigodom dodjele priznanja kazali ste i to da je potrebno isticati uspješne i požrtvovne ljude, radi poticanja optimizma i samopouzdanja, toliko potrebnih hrvatskom društvu. Takav tretman svakako zaslužuju i najbolje hrvatske klape, one s omiškoga Festivala, kao poticaj da i dalje budu najbolje u onome što rade, volonterski i predano, uz malu ili nikakvu naknadu. Ako istinski volimo i cijenimo našu domovinu, ne bismo li trebali prezentirati ono što je izvorno hrvatsko, po čemu smo priznati u svijetu i čime čuvamo naš nacionalni identitet? Klapska a capella pjesma to svakako jest. Brojne naše izvorne klape osvajaju nagrade na uglednim međunarodnim festivalima vokalne glazbe, ostavljajući sudionike i posjetitelje zadivljenima, prezentirajući hrvatsku kulturu na najbolji mogući način. Krajnje je vrijeme da izvrsnost postane

Festival Dalmatinskih Klapa Omiš

Ivana Katušića 5
21310 Omiš
T: + 385 (0)21 861 015
E: direkcija@fdk.hr
www.fdk.hr

primarni kriterij za predstavljanje hrvatske tradicijske baštine u svijetu, a uspjeh na manifestacijama poput omiškoga Festivala mjerilo te izvrsnosti. Upravo proteklih dana održana je Prva smotra klapa u dalekoj Argentini. Na smotri su sudjelovale dvije domaće klape sastavljene od hrvatskih iseljenika, ali i ponajbolje klape s omiškog Festivala. Neskrivene emocije naših iseljenika i oduševljenje prisutnih gledatelja pravi su pokazatelj puta kojim treba ići.

U tom smislu, smatram da Festival dalmatinskih klapa zaslužuje i službeni status nacionalnoga festivala, u čast Ljube Stipišića Delmate, Dinka Fija, Nikole Buble, Silvija Bombardellija, Duška Tambače, Krešimira Magdića, Joška Čalete i brojnih drugih klapskih velikana, ali i onih malih ljudi zaslužnih za status i ugled koji klapska pjesma danas uživa u domovini i svijetu. Bilo bi u redu da, primjerice, pobjednici Omiša (ali i drugih vrhunskih kulturno-tradicijskih manifestacija) budu ti koji će u različitim prilikama (npr. na turističkim sajmovima i promocijama) predstavljati hrvatsku kulturu u svijetu. Također, bilo bi u redu da se u prigodama poput nedavne dodjele za savjet upita i stručnjake okupljene u i oko omiškoga Festivala.

Poštovana Predsjednice, ne bih htio da ovo pismo shvatite kao osobnu kritiku. Jasno mi je da zbog brojnih državničkih obveza neke odluke donosite u suradnji sa svojim savjetnicima. Vjerujem da je obrazloženje uručene Povelje nastalo na njihov, odnosno na prijedlog Državnoga povjerenstva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske. Stoga ovo pismo upućujem i njima, kao molbu da ubuduće prilikom ovakvih odluka konzultiraju struku, ili barem zavire u sjajnu monografiju „Festival dalmatinskih klapa Omiš 1967-2016“, nedavno objavljeno kapitalno djelo hrvatske kulturne baštine autorice Herci Ganze, koje Vam ovim putem s ponosom i od srca poklanjam.

Uistinu se nadam da ćete s razumijevanjem prihvatiti ovo pismo te nam svojim ugledom i vizijom pomoći u vraćanju klapske pjesme i omiškoga Festivala na mjesto koje zaslužuju. U toj vjeri pozivam Vas da nam se i iduće, 2018. godine, pridružite na Završnoj večeri 52. Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, prvog i najznačajnijeg klapskog, ali i jednog od najstarijih hrvatskih festivala uopće.

S poštovanjem,

*Ravnatelj Festivala
dalmatinskih klapa Omiš
Mijo Stanić, prof.*